

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

PODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), OCTOBER 1, 1948

STEVILKA (NUMBER) 192

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO
★
Commercial Printing of
All Kinds

Domače vesti

Poroka
Jutri zjutraj ob 9:30 uri se bosta poročila v cerkvi sv. Filipa Neri poznana Miss Agnes C. Jeric in Mr. Edward Stefanie. Nevesta je hči Mr. in Mrs. John in Agnes Jeric, 8823 Empire Ave., ženin je pa sin Mr. in Mrs. Joseph Stefanič, Eleanor Dr. Euclid, O.

Miss Jeric vodi skupno z Marie Stefanie-Shaver Couturiere Shoppe v Slov. nar. domu na St. Clair Ave., kjer izdelujejo ženske obleke po meri. Obenem se tudi aktivno udeležuje na društvenem polju zlasti v športnih aktivnostih.

Po poročni zakuski za ožje sorodstvo se bo mladi par podal na ženitovanjsko potovanje v Dearborn in Mackinac Island, Mich. Novoporočencema čestitamo in jima želimo vse najboljše v zakonu!

Plesna veselica društva "Vipavski raj" št. 312 SNPJ

V soboto zvečer bo društvo "Vipavski raj," št. 312 SNPJ priredilo v Slovenskem domu na Holmes Ave., plesno veselico, na katero vabi vse članstvo in članice ter prijatelje.

Veselica se bo začela ob 8. uri zvečer, toda posetniki lahko sedev pridejo še prej. Za ples bo igrala znana orkestra Pete Sokacha.

Naši Vipavci in Vipavke so vedno v preteklosti prirejali zelo uspešne veselice in nedvomno bo tudi ta veselica v vsakem oziru zadovoljila vse posetnike.

Dr. L. A. Starce 25 let v uradu v SND

Danes 1. oktobra obhaja dr. L. A. Starce 25-letnico, odkar je odprl svoj urad za pregled oči in predpis oči v Slov. nar. domu na 6411 St. Clair Ave. Dr. Starce je še toliko bolj ponosen na to obletnico, ker v vseh teh 25 letih, ko se nahaja v modernem posloppu SND, kjer ima priliko postreči svojim rojakom, ni imel svojega urada zaprtega niti en dan vsled bolezni.

Hrvatsko vijeće priredi koncert

V nedeljo bo gostoval prvič v Clevelandu operni in koncertni pevec Tomislav A. Milostić, ko bo nastopil na koncertu, ki ga prireja Narodni vijeće ameriških Hrvatov in Hrvatice v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Program, ki bo vseboval pevske in godbene točke, se bo pričel ob 8. uri popoldne. Gosta bo spremljala na klavirju Mrs. Vera Milavec-Slejko.

Jesenska veselica

Med prvimi veselnicami v jesenski dobi se bo vršila jutri zvečer 2. oktobra v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. ko bodo poznane "Svob. Slovenke" št. 2 SDZ priredile svojo zabavo. Prijazno se priporočajo ostalemu članstvu SDZ kot tudi vsem prijateljem in znancem, da jih obiščejo na tej prireditvi. Zabave bodo vršile za vse — za stare in mlade. V prizidku bo mogoče dobiti vsakovrstnih okrepčil, na plesišču bo pa Johnny Vadnalov orkester s svojimi zvoki veselo vrtel plesateljne parčke.

Veselica veteranov

V Slov. društvenem domu na Recher Ave. se bo jutri zvečer vršila plesna veselica kluba Euclidskih veteranov. Za ples bo igral Al Strukel orkester in zabave bo kot običajno veliko za vse posetnike.

Jugoslavija in Anglija bosta sklenili trgovinsko pogodbo

Baje je Jugoslavija že pristala, da plača odškodnino za angleško imovino

ZENEVA, Švica, 28. sept.—Danes se je zvedelo, da se Jugoslavija in Anglija nahajata pred podpisovanjem večjega trgovinskega sporazuma, kar diplomatični krogi Zedinjenih držav tolmačijo, kot prvo uspešno izkoriščanje spora med vodstvom jugoslovanske komunistične stranke in Kominformo.

To je sicer izključno le trgovinski sporazum, toda ni verjetno, da bi cilj ali pa namen pogodbe bil tako obsežen, če bi jugoslovanska vlada ne dvomila v možnost ekonomskih ureditev z ostalimi deželami vzhodne Evrope, posebno s Sovjetsko zvezo.

Glavna sprememba pri stališču Jugoslavije, ki omogoča sklenitev sporazuma sedaj po dveh letih brezuspešnih pogajanj, je pripravljenost Jugoslavije, da plača odškodnino angleškim državljanom, katerih imovina je v Jugoslaviji bila podržavljena.

Jugoslavija pripravljena plačati do \$30.000.000

Največ kar je Jugoslavija pred tem ponudila kot odškodnino za podržavljeno imovino angleških državljanov, ki velja okrog \$50.000.000, je bilo \$9.000.000. Sedaj pa so baje Jugoslovani pri volji plačati celo do \$30.000.000.

Glavna angleška imovina v Jugoslaviji, ki je bila podržavljena, so rudniki cinka in svineca v Trepči ter pristaniščne instalacije, ki pripadajo angleškim družbam.

Zelo važno je tudi dejstvo, da namesto omejene izmenjave strojev za stavbeni les, kar se je pričakovalo kot sredstvo za trgovinsko izmenjavo, novi sporazum predvideva pošiljke jugoslovanskega neobdelanega žita, stavbenega lesa in boksita, kar so vse važne sirovine za Anglijo. Veruje se, da bo Jugoslavija imela v tekočem letu blizu 200.000 ton žita za izvoz.

Vlada ima težave pri industrializaciji dežele

Opazovalci, ki so se pred kratkim vrnili iz Jugoslavije, pravijo, da ima vlada resne težave pri enakomerni izvedbi svojega podjetnega programa za industrializacijo. To je delno vsled tega, ker je morala zvišati proračun za potrebe poljedelstva in delno ker je odkrila, da nagla industrializacija producira nepotrebne izdelke.

Na največje težave, kot pravijo opazovalci, pa je jugoslovanska vlada naletela, ker stroji, ki jih naročili iz Sovjetske zveze, niso prišli. Jugoslovani se tudi bojijo, da ne bodo poslani ne stroji, ki so jih naročili iz Češkoslovaške in Madžarske.

Na ta način, kljub pomanjkanju vsakega navdušenja za kakšno politično zbliznanje z zapadom, se jugoslovanska vlada obrača na zapad, da bi dobila opremo, ki bi ji omogočila izvedbo osnovnega ekonomskega načrta.

Angleži ne podajejo nobenih komentarjev

LONDON, 28. sept.—Poročila iz Zeneve glede predstojega podpisovanja trgovinske pogodbe med Jugoslavijo in Anglijo, so bila tu sprejeta kot zanesljiva, toda angleški uradni

Španija bo menda vključena v "DEMOKRATIČNI BLOK"

MADRID, 30. sept.—Ameriški republikanski senator Chan Gurney, ki je predsednik važnega senatnega odbora za armadne sile, je danes podprl režim generalisima Franca s priporočilom, naj se ponovno obnovijo polni odnosi med Španijo "in ostalimi velikimi silami vključno Zedinjenimi državami."

Ameriški senator je to izjavo v prid fašistični Španiji podal po svojem sestanku s Francem. Pristavil je, da bi po njegovem mnenju "obnova Španije morala iti roka v roki z obnovo ostalih evropskih držav."

(Aktivnosti ameriškega senatorja Gurneya v Španiji so zelo značilne. Gurney je včera imel sestank s šefom štaba Francove armade, ki mu je zagotovil, da bo Španija tudi v bodoče odločno proti komunizmu. Kot pravijo zelo pičila poročila o teh aktivnostih, je Gurney govoril s predstavniki fašistične Španije o oboroženju Španije in njeni vlogi v svetovnih zadevah.)

Armada bo menda obnovila obtožbe proti Ilse Koch

WASHINGTON, 29. sept.—Armada je danes namignila, da bo mogoče znana nacistična zločinka Ilse Koch zopet prišla na zatožno klopi radi dodatnih obtožb.

Senatni preiskovalci pa medtem poskušajo ugotoviti, zakaj je kazen na dosmrtno ječo za Ilse Koch bila spremenjena na štiri leta zapora.

Armadni tajnik Kenneth C. Royall je izjavil, da je ameriškega komandanta v Evropi gen. Lucius D. Clayja že vprašal, če bi se lahko Kochovo tožilo za nadaljne zločine.

Royall pa je še enkrat poudaril, da se gospo Koch ne more zopet tožiti radi zločinov, za katere je že enkrat bila obsojena. Obenem pa je dal vedeti, da nihče ne more spremeniti odloka armadnega odbora, ki je spremenil kazen.

Predsednik senatnega odbora Homer Ferguson je izjavil, da se bo v zvezi s tem slučajem izvršila temeljita preiskava.

RUSIJA BO VZELA AMERIŠKE GLASBENE FILME

RIM, 29. sept.—Predsednik ameriške filmske zveze Eric Johnston, ki se je nedavno vrnil iz Sovjetske zveze, je danes izjavil, da bodo v sovjetskih kinodvoranah kazali ameriške dramske in glasbene filme. Kot pravi Johnston, ne bodo v Sovjetski zvezi rezali ali popravljali ameriških filmov.

ZAZGATI GA JE HOTELA

BRISTOL, Anglija, 29. sept.—Sodnija je danes odobrila razpoko stotnika Kennetha Willsu, ki je izjavil, da ga je žena polila s petrolejem in da ga je hotela zažgati. Srečni Kenneth pa je pravočasno ušel svoji srednjeveški ženi.

Titov parlament napadel Rusijo

BEOGRAD, 30. sept.—Jugoslovanski parlament je danes odobril resolucijo, s katero obtožuje Sovjetsko zvezo in Kominformo, da so začeli voditi "kampanjo obrekovanja proti Jugoslaviji."

Resolucija je isto tako ostra kot je bil odgovor vodstva jugoslovanske Komunistične stranke na kritiko Kominforme.

Zasedanju parlamenta je prisostvoval tudi maršal Tito, ki je večkrat vstal, ko so mu poslanci viharno vzklikali.

V resoluciji jugoslovanskega parlamenta je Rusija večkrat omenjena kot začetnik napada Kominforme, ki se je, kot pravijo voditelji jugoslovanskih komunistov, spremenil v "kampanjo obrekovanja."

Glasilu Kominforme napada maršala Tita

BUKARESTA, 30. sept.—Glasilu Kominforme je danes obtožilo jugoslovanskega maršala Tita, da je sprožil kampanjo terorja proti komunistom, ki so glasila s Kominformo, odnosno njeno resolucijo proti vodstvu jugoslovanske komunistične stranke.

Članek v glasilu Kominforme je spisal Slavko Nikić, ki med ostalim pravi, da se v Beogradu vršijo številne aretacije pristavšev Kominforme. Pravi tudi, da je bil umaknjen s svojega položaja podpredsednik Črne gore Vuko Dimučić, ki da je zginil brez sledu. Nikić pravi v svojem članku, da sta bila aretirana tudi minister za prosveto Niko Pavlič in minister za industrijo Blaž Borović.

Levi socialisti napadajo bivšega premierja Poljske

VARŠAVA, 28. sept.—Izvršni odbor levega krila Socialistične stranke, je danes obtožil bivšega premierja Osubko-Moravskega, da je sledil politiki, katere cilj je bil, da se v "poljsko vladno vtihotapi ameriške agente."

Odbor je pred tem izobčil iz stranke bivšega premierja, katerega je tudi obtožil, da je bil naklonjen tako zvan "normalni, buržujski (meščanski), parlamentarni demokraciji, ki je nasprotna poljski ljudski demokraciji."

"Osubka-Moravski je sledil tej politiki posebno za časa zadnjih dnevo njegovega premirstva in pozneje. Če bi se jo pravočasno ne paraliziralo, bi bilo težko obraniti ljudsko demokracijo v Poljski in bi ta politika olajšala vdor agentov ameriškega imperializma in desničarskih socialistov iz vojne dobe v naš državni stroj," pravi izjava levičarskih socialistov.

MADŽARSKA VLOŽILA PROŠNJO PRI Z. N.

LAKE SUCCESS, N. Y., 29. sept.—Iz urada Združenih narodov so danes naznanili, da je Madžarska v tretjič vložila prošnjo, da se jo sprejme v članstvo organizacije. Sprejem Madžarske v članstvo so dvakrat onemogočile Zedinjene države.

Zapadne sile svarijo Rusijo v zvezi z atomskim orožjem

Kanadski general pravi, da imajo samo Zedinjene države atomske bombe, vsaj kar se tiče za vojno uporabo

PARIZ, 30. sept.—Zapadne sile so danes zagrozile, da imajo samo Zedinjene države dovolj atomskih bomb za vojno uporabo in paelirala na Generalno skupščino Z.N., naj obsodi Sovjetsko zvezo, ker da "ovira mednarodno kontrolo atomskega orožja."

Zedinjene države so se priključile Kanadi pri zahtevi, naj Generalna skupščina sodi ameriški načrt za mednarodno kontrolo atomskega orožja in sovjetske ugovore temu načrtu.

Debate so se vršile v političnem odboru Združenih narodov po dveh letih brezuspešnih poskusov, da se odobri sistem za uspešno kontrolo atomске energije.

Francoski komunisti napadli netilce nove vojne

Medtem ko je politični odbor začel s debatami glede atomске energije, je francoska Komunistična stranka objavila izjavo, v kateri je med ostalim rečeno:

"Francosko ljudstvo ne bo nikoli šlo v vojno proti Sovjetski zvezi."

V svoji izjavi so francoski komunisti obsodili netilce nove vojne in opozorili, da bi francosko ljudstvo moglo preprečiti izbruh imperialistične vojne.

Kanada je predložila resolucijo, s katero priporoča Generalni skupščini, naj odobri ameriški načrt za kontrolo atomске energije, ki predvideva, da bi vsaka država omejila svojo neodvisnost vsaj v toliko, da bi načrt mogel biti uspešen.

Kanadski general A. G. L. McNaughton, ki je strokovnjak za atomske bombe, je v debatah izjavil:

"Zedinjene države so edina dežela na svetu, ki poseduje atomske bombe — vsaj v količini, ki je potrebna za uporabo v atomski vojni."

S to izjavo pa gen. McNaughton ni izključil možnost, da ima tudi Sovjetska zveza nekaj bomb, kakor tudi Anglija in Kanada, ki sta sodelovali pri prvem atomskem projektu.

Zapadne sile poskušajo zlomiti odpor Rusije

Zapadne sile so spor glede atomске energije predložile političnemu odboru, v katerem se nahajajo predstavniki 58 držav, z namenom, da bi Sovjetsko zvezo prisilile, da omili svoje nasprotovanje ameriškega načrta.

V imenu ameriške delegacije je govoril Warren R. Austin, ki je izrazil up, da bi ogromna večina glasov za ameriški načrt prisilila Rusijo, da se vda. Austin je izjavil, da ameriško ljudstvo želi "mir in pravo varnost na svetu za vse, vključno za sebe in svoje otroke." Pristavil je, da ameriško ljudstvo želi celo več — "želi blagostanje in boljše življenje za vsa ljudstva sveta."

V ponedeljek se bodo v War-nostnem svetu začele debate glede berlinske krize.

OBIŠČITE
LUTKARSKO PREDSTAVO
"Jack and the Bean Stalk"
v Slov. nar. domu, St. Clair Ave.
v PETEK, 1. OKT. ob 4.30 pop.
v SOBOTO, 2. OKT. ob 10.30, 1. in 3. pop.
Priredi Shirley Braithwaite pod pokrovitvstvom dramskega društva "Ivan Cankar"

Lutkarska predstava v Slov. nar. domu

Danes popoldne ob štirih, jutri v soboto ob 10:30 zjutraj in popoldne ob eni in tretji uri se bo v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. vršila nadvse zanimiva predstava s lutkami. To je svojevrstna prireditev na odru, ki zahteva mnogo truda in večše osebe, a zabava je nadvse zanimiva. Omenjena predstava je podvzeta iz pravljicne povesti "Jack and the Bean Stalk", ki je slehernemu otroku znana, zato pa bo tudi priredba v veliko zadoščanje, zlasti naši mladini. Staršem so priporočla, da pošljejo otroke k tej prireditvi v Slov. nar. dom danes popoldne ali pa jutri zjutraj ali popoldne. Vstopnina je malenkostna — borih 25 centov, za katere bodo malčki dobili dober užitek in pristno zabavo. Poleg mladine se prijazno vabi tudi odrasle, da posetijo eno izmed teh predstav, saj kaj takega se le redkokdaj vidi na naših odrih.

To lutkarsko predstavo priredi Mr. Shirley Braithwaite, ki je naslikal krasno sliko Slovenije na zastoru SND, ter se vrši pod pokroviteljstvom dramskega društva "Ivan Cankar". Del preostanka prireditve je namenjen za otroško bolnišnico v Sloveniji.

MADŽARSKA OBJAVILA "SIVO" KNJIGO O OLUJU

BUDIMPEŠTA, 28. sept.—Madžarska vlada je danes objavila "sivo knjigo" o veliki sabotaži pri produkciji olja s strani predstavnikov ameriških oljnih družb. V knjigi je med ostalim rečeno, da je produkcija vsled sabotaže bila postopoma znižana od 800.000 ton dnevno, kolikor je znašala za časa nacistične okupacije, na 500.000 ton dnevno. V knjigi so vključena tudi priznanja dveh ameriških uradnikov v zvezi s sabotažo.

Nov grob

LOUISE JADRICH
Po dolgi bolezni je preminila snoči ob šestih v Lakeside bolnišnici poznana Louise Jadrich, rojena Sotlar, stara 53 let. Stanovala je na 948 E. 207 St. Doma je bila od sv. Duha pri Krškem na Dolenjskem, kjer zapuščala več sorodnikov. V Ameriki se je nahajala 43 let in je bila članica društva Lipa št. 129 SNPJ in podr. št. 14 SZZ.

Pokojnica zapuščala tu žalujočega soproga poznane Johna, sina Eugene, hčer Mrs. Lillian Miklausich, zeta Ludvik, vnukinjo Patricijo in več sorodnikov. Pogreb se bo vršil v ponedeljek zjutraj ob 8:45 uri iz Želetovega pokopnega zavoda, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9:30 uri in nato na pokopališče Calvary. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v soboto popoldne ob dveh.

V NEDELJO 3. OKT.—Dramski zbor "Naša zvezda" priredi komedijo v treh dejanjih "ZENITEV" v Slov. društvenem domu na Recher Ave. Pričetek ob 3. uri pop.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

ENO LETO "SVOBODNEGA" TRŽAŠKEGA OZEMLJA

Ko je slovensko ljudstvo Tržaškega ozemlja sprejelo v interesu svetovnega miru ustanovitev Svobodnega tržaškega ozemlja, je doprineslo to žrtve v prepričanju, da se bodo kmalu uveljavile določbe mirovne pogodbe z Italijo. V teh določbah je namreč slovenskemu ljudstvu zagotovljena enakopravnost njegovega jezika in priznana samobitnost in svoboda kulturnega razvoja. Ta pričakovanja našega ljudstva bi se gotovo uresničila, da je prišlo do sporazumnega imenovanja guvernerja, ki naj bi v duhu Organizacije združenih narodov uveljavil statut. Toda zapadnim velesilam ni do pomirjenja in normalizacije razmer na naših tleh. Ne le, da so onemogočili imenovanje guvernerja, nego so s predlogom o zopetni priključitvi Trsta in ozemlja k Italiji zatajili svoje lastne podpise na mirovni pogodbi. S tem svojim dejanjem so podprli stare šoviniste, ki so se s pravo fašistično miselnostjo začeli zaletavati v vse, kar je slovenskega. Namesto, da bi se položaj Slovencev v duhu mirovne pogodbe in tržaškega statuta izboljšal, se je prav v tem letu obstoja močno poslabšal. Angloameriška vojaška uprava je sicer z ukazom št. 18 od 1. november 1947 uzakonila slovenske šole, vendar je general Airey v svojem drugem poročilu Varnostnemu svetu ponovno načel vprašanje slovenskih šol, ko je postal trditelj, da temelji slovenska šola na rasnih nagibih in je zato slovensko šolstvo "še vedno vprašanje, katerega je potrebno rešiti."

Ta cudna trditev generala Aireya in dejstvo, da je tržaško šolstvo zopet podrejeno rimskemu ministrstvu, je opogumila vse stare sovražnike slovenskega šolstva, kar prihaja do izraza pravi te dni v besni kampanji, ki jo je sprožilo sve reakcionarno časopisje proti slovenskemu šolstvu. Ustanovitev nekaterih novih šol, ki so nam jih priznali po dolgem dokazovanju naše pravice, nas ne more pomiriti spričo tako skladnega odpora, ki se kaže med domačimi italijanskimi šovinisti in okupatorsko oblastjo. Posebno značilen je bil v tem oziru obisk polkovnika Marshalla v miljskih hribih, kjer je v spremstvu šovinističnih elementov "ugotovil", da so bili podpisi staršev na prošnji za ustanovitev slovenske šole "izsiljeni" ali "ponarejeni." Če dodamo k zgornjim ugotovitvam še dejstvo, da odloča o nastavitvah učiteljstva, — kar je gotovo edinstven primer na celim svetu, — tajna vojaška policija, ter nadzorujejo in vodijo slovensko šolstvo ljudje, ki ne uživajo zaupanja domačega ljudstva, imamo popolno sliko o položaju slovenskega šolstva po enem letu "obstoja" Tržaškega ozemlja.

Slovensko narodno gledališče, ta naša kulturna ustanova, ki se kljub ogromnim težavam in oviram razvija prav zaradi požrtvovalnosti svojega osebja in ljubezni slovenskega občinstva, je bilo "srečno" potisnjeno na periferijo. Incidenti, ki jih ob redkih predstavah v mestu številna in "najboljša policija na sveta," ni znala preprečiti, so bili dobrodošlo opravičilo za odklonitev primernih dvoran Slovenskemu narodnemu gledališču. Tako je velikim predelom mesta in okolice (Rojan, Barkovlje, itd.) onemogočeno obiskovanje gledaliških predstav. Sicer nam je okupacijska vojaška uprava obljubila zgraditev gledališke dvorane pri Sv. Jakobu kar je Slovensko narodno gledališče sprejelo kot delno rešitev problema svoje hiše, a zavlačevanje izvedbe tega načrta nam daje vso pravico, da postajamo skeptični. Nasprotno pa zadeva uprava Slovenskega narodnega gledališča na vedno večje ovire in komplikacije, ki so seveda "tehničnega" značaja (kolavdiranje dvoran, dovoljenja za predstave itd.).

Prav tako kot Slovensko narodno gledališče se morajo tudi druge naše kulturne ustanove kot je Študijska knjižnica, Glasbena šola in naša ljudska prosvetna društva boriti z vprašanjem primernih prostorov, katerih pomanjkanje hromi naše znanstveno, umetniško in prosvetno delovanje.

Hud udarec našemu kulturnemu razvoju in groba kršitev načela kulturne povezave z matičnim narodom je bila

UREDNIKOVA POŠTA

Veselica društva "Vipavski raj" št. 312 SNPJ

Ker je letna sezona pri kraju in se prične zimska, bo društvo "Vipavski raj" št. 312 SNPJ priredilo svojo plesno veselico 2. oktobra t. l. v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Vsi ste prijazno vabljeni na to veselico in upamo, da boste napolnili dvorano do zadnjega kotička. Vabljeni ste stari in mladi, člani in članice, kakor tudi vso ostalo občinstvo.

Naša prirediteljica bo neke vrste otvoritev zimske plesne in veselične sezone, zato pričakujemo veliko udeležbo. V soboto se bomo v prijaznih prostorih Slovenskega doma razvedrili med prijatelji in pozabili malo na tisti grdi revmatizem, ki nas muči doma okoli peči.

Na novo preurejeno plesišče v Slovenskem domu je zelo gladko in se boste vrteli, da bo kaj. Tudi postrežba bo izvrstna, vsakemu bo postreženo z jestvinami in pijačo točno in vestno.

Za godba bo igrala dobro poznana orkestra Pete Sokacha.

Pričetek bo ob 8. uri zvečer, vstopnina pa je samo 75 centov.

Čeprav to ne spada v ta dopis, pa želim pristaviti, da so volitve pred durmi in da bomo vsi šli v volilne koče, da pomagamo Progressivni stranki in izvolimo moža, ki bo sledil smericam pokojnega predsednika Roosevelta, a to je Henry A. Wallace. Storimo 25 križcev pred imeni elektoralnih kandidatov Progressivne stranke!

Torej, ne pozabite naše veselice v soboto 2. oktobra v Slovenskem domu na Holmes Ave. Louise Cebron.

Pevski zbor "Triglav"

Cleveland, Ohio. — Prošlo nedeljo smo imeli vrtno veselico na prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave., ki je bila zelo dobro obiskana, da ne vem kje in kako začeti, da bi se zahvalila vsem, ki so bili navzoči.

Najprej bi se morali zahvaliti vremenskemu preroku, ki je po par-dnevem hladnem vremenu nam poslal lepo toplo solnce, ki je posetnike privabilo na prosto in smo se lahko zunaj zabavali. Že zgodaj popoldne so najprvo zasedli veliko mizo prijazni rojaki iz Bele Ljubljane in okolice Vrhnike. Kot sem obljubila tistemu na koncu mize, da mu pripeljem sosedo, se mi je res posrečilo spraviti semkaj celo vas, onih, ki spadajo pod Vrhniko. Pomislite, še iz New Yorka so prišli na zabavo "Triglava", namreč so slučajno bili tukaj na svat-

izvršena z zopetno povezavo Trsta na italijansko gospodarstvo. Naše ozemlje je trgovsko povezano z Jugoslavijo le preko jugoslovansko-italijanske trgovinske pogodbe, s čemer je bil onemogočen uvoz slovenskih knjig iz Slovenije. Tako smo ostali tržaški kakor tudi goriški Slovenci že pol leta brez slovenskih knjig. Praktično nas je to stanje potisnilo v prav tak položaj, kot smo ga imeli primorski Slovenci za časa fašizma, ko je bila iz Jugoslavije prinesena le kaka posamezna knjiga. Če bi to stanje trajalo še dalje, pade težka odgovornost za vso kulturno škodo na anglo-ameriško vojaško upravo, ki je prevzela dolžnost, da to ozemlje zaupno upravlja.

Te ugotovitve, ki pa niso izčrpale naše kulturne problematike, so dovolj zgovoren dokaz, da je namerno teptanje uveljavljanja statuta Tržaškega ozemlja, sabotiranje imenovanja guvernerja, postavljanje predloga za povratek Trsta k Italiji, tudi v škodo slovenske kulture in prosvete. Ko se slovensko ljudstvo in vse demokratične sile našega ozemlja bore za spoštovanje mirovne pogodbe in za uveljavljanje statuta, se torej bore istočasno tudi za svobodo našega kulturnega razvoja. — "Primorski Dnevnik"

bi pri sorodnikih Mr. F. Hunterja. Pa vseeno, hvala za poset.

Obljubili in tudi prišli so vsi od pevskega zbora "Slovan" in njih žene in prijateljice. Zapeli so lepe pesmi zunaj na prostem in v dvorani. Za ples je igral Stan Mauserjev orkester. Pa tudi iz st. clairske okolice jih je bilo veliko, tako, da smo se Westsajdčani kar iskali eden drugega v gneči. Navzoča sta bila tudi Mr. in Mrs. Louis Pirc, uradnica pri Enakopravnosti, kateri se tudi zahvalim, ker nam gre na roko, da so naše priredbe objavljene. Lepa hvala in priznanje gre tudi našemu pevovodju Mr. Frank Vauterju, ki poučuje oba zbora, ter nam gre vedno dobro na roke.

Kar se tiče veselice in uspeha, se je pokazalo, da je bilo dobro vodstvo in da so bili vsi delavci in delavke na svojih mestih. Kuharicam gre posebna zahvala za njih trud, namreč to ste bile Mrs. Valentin in Mrs. P. Oblak. Pri tiketih so bile Mrs. Pultz, Mrs. Cedrik in Mrs. Fabris (Maras). Torej, bodi vsem, ki ste nam pomagali najsiž s delom ali udeležbo, izrečena v imenu zbora "Triglav" najlepša hvala. Ob priliki pa se vidimo tudi pri vaših priredbah!

Anna Jesenko, poročevalka.

V nedeljo prva igra v sezoni

Cleveland, O. — Da, to bo na Recher Ave. v Slov. društvenem domu in sicer ob 3:30 popoldne.

Ker vemo, da se vsi radi smejete, smo se namenili, da podamo nekaj, kar bo vam v smeh in kratek čas. To bo vsekakor komedija v treh dejanjih "Zenitov".

Agata Podlesnik (Jožica Medvešek-Mezgeti), že precej zarjavela devica (37 let) kar medli in kopni, da se iznebi svojega deviškega stanu in dobi moža. Najame Marjeto, to pravo trompeto (Manca Bashell), naj ji poišče primerno partijo. Ta leta in obleta vso Ljubljano, Vič in Šiško in zlobna žene, ki pa se pridejo k nesreči vsi naenkrat ženiti k moža željni Agati.

Pa tudi Nace Kačer (Stebalj) ne drži rok križem, ampak privleče se on enega k Agati. In tako se zberejo kar vsi hkrati: Kokalj (Andrew Ogrin), Jančar (Frank Zigmán), Jane (Louis Cernich), Strmec (Steve Barton) in drugi. Da je zmešnjava še večja, je pa pritisk na vsak svojih kandidatov za ženitev in ta pritisk izvajata Marjeta (Manca) in Nace (Stebalj).

Seveda precejšnjo vlogo igra pri odločitvi Agatinem njena teta Marjana (Gusti Zupančič);

za postrežbo tem mladim ženitve željnim pa skrbi Urška (Mrs. Zigmán), in Štefan (John Korošec).

Kaj mislite, kdo se bo obabil? Prvi? Drugi? Tretji? Četrti? Peti?

Seveda, izbira je težka. Sami korenjaki, sami odlični fantje. Mladi (vsak ne manj kot 50 let), polni življenja. Pogled za bogove! Prav nič ni čudno, da se nevesti vrtili v glavi, se ji dela tema pred očmi in se trese kot Eva, ko je stala brez obleke v raju v zimi in mrazu.

Kateraga, kateraga na j z vame, ji besni po glavi. Ta ima lep nos a ima tenke noge, oni ima lepa usta a ječka, tretji je debel, a tako podjeten in četrti tudi ni za v koruzo.

Za kateraga se bo odločila? Vlekla bo listke z imeni. Usoda bo odločila kdo bo srečni ženin? Kdo? Kdo? Kdo?

Pridite pogledat v Slov. društveni dom v nedeljo 3. oktobra ob 3:30 popoldne.

J. M. S.

Prijazno vabilo

Cleveland, Ohio — Sezona je tukaj za plesne priredbe. Društvo "Svobodomiselnih Slovencev" št. 2 SDZ je eno izmed prvih, ki priredi to soboto, dne 2. oktobra svojo letno plesno in zabavno prireditev. Da tako kmalu v sezoni, odvisej od prostorov Slovenskega narodnega doma, kedar so na razpolago.

Željimo, da se članstvo udeleži v obilnem številu; s seboj pa povabite tudi družine in prijatelje. Vseh nas je dolžnost storiti, kar mogoče za dober uspeh veselice.

Za društvo "Svobodomiselnih Slovencev" št. 2 SDZ: Predsednica.

Baptisti okreiali načrt katoliških vojnih veteranov

WASHINGTON, 29. sept. — Predstavniki štirih baptističnih skupin so danes vzemirjeno opozorili na nevarnost načrta katoliških veteranov, ki se hočejo boriti proti komunizmu, in izrazili svojo slutnjo, da bi se na osnovi tega načrta lahko ustanovilo "katoliško armado."

Baptistične skupine, v kateri se nahajajo Southern Baptist Convention, Northern Baptist Convention, National Baptist of America in National Baptist Inc., so izjavili, da je 17. julija bilo naznanjeno iz veteranskega urada v Washingtonu, da bo ustanovljena "šola za častniške kandidate, ki se bodo borili proti komunizmu." Na osnovi tega poročila baptisti domnevajo, da nameravajo katoliški veterani ustanoviti svojo armado.

Državni poveljnik katoliških vojnih veteranov Anthony H. Forbes je takoj zanimal obtožbe baptistov in dejal, da načrta očitno niso razumeli. Pravi, da bo kakih 50 mož prišlo v Washington, kjer da se bodo učili "kako dela komunizem." Ko pa se bodo vrnil domov, bodo v raznih klubih, javnih skupinah, šolah itd. "pojasnjevali komunistično nevarnost."

V svojem poročilu so baptisti tudi izjavili, da se je liberalno revijo "The Nation" izobčilo iz javnih šol in knjižnic New Yorka radi pritiska katoliških uradnikov.

Baptisti so obljubili vso pomoč baptistom v Španiji, katere preganjajo španske fašistične oblasti in jim kratijo versko svobodo. Pravijo tudi, da se v Francovi Španiji preganja verske manjšine.

Kongresni odbor očita justičnemu oddelku, da je omilil obtožnico proti komunistom

WASHINGTON, 30. sept. — Republikanski kongresnik John McDowell je danes obtožil justični oddelek, da je premišljeno sestavil obtožnico proti dvanajstori komunističnih voditeljev na tak način, da obtožbe ne bodo držale.

McDowell, ki sedaj predseduje kongresnemu odboru za preiskavo ne-ameriških aktivnosti, je dejal, da so komunistični voditelji, ki so bili obtoženi, da so pripravljali zaroto za "nasilno strmoglavljenje vlade, skoro sigurni, da ne bodo kaznovani.

Komunistični voditelji, ki se sedaj nahajajo pod poroštvom na svobodi, so bili obtoženi s strani Federalne visoke porote v New Yorku po preiskavi, ki se jo je vršilo več kot eno leto.

McDowell je tudi ostro odgovoril justičnemu oddelku, ki je obtožil "preiskovalce vohunov," da se s svojo preiskavo "sovjetske atomske špijonaže" ukvarjajo zgolj s politično aktivnostjo.

Dalje je MacDowell izjavil, da so obtožnice bile sestavljene na tako nenavaden pravni način, da merodajni odvetniki čutijo, da se komuniste ne bo moglo obsoditi.

IZRAELSKA POLICIJA ULOVILA TERORISTA

HAIFA, 30. sept. — Izraelske policijske oblasti so danes naznanile, da je bil ujet voditelj enega oddelka teroristične organizacije Stern Friedman Yellen, katerega so iskali tako policija kot armada, odkar je bil umorjen grof Bernadotte.

Z Yellenom je bil uvojen tudi njegov pomočnik Mattitjahu Smuelovic, katerega so Anglieži obsodili na smrt.

AMERIKI PREDSTAVNIK O UMORU BERNADOTTA

LAKE SUCCESS, N. Y., 28. sept. — Dr. Ralph Bunche, ki je po umoru grofa Bernadotta prevzel vlogo posredovalca v vojni v Palestini, je danes obtožil židovske oblasti, da je vsled njihove nemarnosti prišlo do umora. Rekel je, da židovske oblasti v Jeruzalemu niso podvezle nobenih varnostnih mer, da bi zaščitile grofa Bernadotta in da so židovske teroristične skupine uživale polno svobodo potovanja.

RUSIJA OBLJUBILA ŽITO ČESKOSLOVAŠKI

PRAGA, 29. sept. — Češko-slovaški predsednik Gottwald se je danes vrnil iz Moskve, kjer je s sovjetsko vlado podpisal sporazum, po katerem bo prihodnje leto Češko-slovaška dobila 300.000 ton sovjetskega žita.

Justični oddelek in ne-ameriški odbor se lasata Izjava McDowella je le nov spopad med justičnim oddelkom in kongresnim ne-ameriškim odborom. Preteklega ponedeljka je justični oddelek obtožil "preiskovalce vohunov," da mu hočejo ukazovati, kakšne slučaje naj preganja. To izjavo pa je justični oddelek podal v zvezi z zahtevo ne-ameriškega odbora, da se dvigne obtožnica proti štirim Američanom.

Justični oddelek je izjavil, da ni dovolj dokazov, na katerih bi se zasnovalo obtožnico. Rekel je, da se ne more smatrati za dokaz tisto, kar izjavlja kongresni ne-ameriški odbor, ker da ta odbor ni pooblaščen, da presoja te slučaje.

Kongresni ne-ameriški odbor pa se ruva tudi s predsednikom Trumanom, ki je nedavno v Oklahoma City-ju izjavil, da ne-ameriški odbor s svojimi neosnovanimi obtožbami škodi državnemu programu za atomsko energijo in da hoče prevzeti vlogo velike porote in sodnj. Truman pa je še pred tem večkrat okrcal ta zaslisevanja, za katere je dejal, da so "rdeči slanki" in vprizorjena radi političnih motivov.

BOLGARIJA ZAVRGLA AMERIKI NACRT

WASHINGTON, 28. sept. — Državni oddelek je danes naznanil, da je Bolgarija zavrгла predlog Zedinjenih držav, da svoje pritožbe glede kršitve njenih mej s strani grških monarhistov predloži komisiji organizacije Združenih narodov.

VINSKI TRGOVCI!

Imam dobro ohranjene vinske sode. Ako želite pojasnila pokličite: Lorain 61402 ali pismeno

PISKUR HARDWARE, 2937 Elyria Ave., Lorain, O.

CITY-WIDE DRY CLEANING

5807 WHITE AVE.—16005 WATERLOO RD. Oblike ukrojimo, popravimo, čistimo in zlikamo. Čistimo tudi preproge. Pridemo iskati in nazaj pripeljemo. Pokličite EX 4271

HIŠA ZA ENO DRUŽINO

s 8 sobami se proda. Fornez in vse v dobrem stanju. Nahaja se na E. 72 St., južno od St. Clair Ave. Za podrobnosti se zgledite na 6210 WHITE AVE. ali pokličite HE 2116

LEPA PRILIKA. Proda se trgovina z mešanim blagom (dry goods) v slovenski naselbini. Obratuje čez 25 let. Poleg je stanovanje s 6 sobami. Najemnina \$80. Cena \$4,500. Več podrobnosti dobite na 6603 ST. CLAIR AVE., EX 1494.

V NAJEM

SE ODDA ODRASLI DRUŽINI STANOVANJE S 6 SOBAMI: VSE UDOBNOŠTI. V ST. CLAIRSKI NASELBINI. Pokličite EX 5255

VELIKA OTVORITEV BROADWAY POULTRY CO.

v novih prostorih na 1840 E. 28 St., Lorain, Ohio
Imamo veliko zalogo perutnine, žive ali očiščene, sveže ribe in race. — Se pripravljamo.
Telefon: 7294

ALI STE PRAVILNO REGISTRIRANI ZA VOLITVE 2. NOVEMBRA?

Vi se morate registrirati za premestitev če
• Ste ravnokar postali 21 let stari
• Ste si premenili ime
• Niste volili zadnji dve leti
• Ste spremenili bivališče

REGISTRIRAJTE SE DANES V VOLILNEM URADU Cleveland City Hall Lakeside in E. 6th St. Odprti vsaki dan

Obvarujte vaš glas s tem, da se danes registrirate

DANCE

sponsored by

Lodge "Vipavski Raj," No. 312 SNPJ
SATURDAY, OCTOBER 2, 1948

SLOVENIAN HOME
15810 Holmes Ave.

MUSIC BY PETE SOKACH
Admission 75c. tax incl.
8:00 p. m.

SNPJ NEWS AND COMMENTS

J. F. Fifolt

Comrades Meeting

A fair size crowd attended Comrades' last meeting, although many of the bowlers did not show up as they should have. We had with us a few strange faces, such as Leon Nowakowski and Jimmy Ruge. New member Herbert Turk and his wife were present. Most of the discussion covered the proposed backing of the boys' bowling team in the Inter-lodge League. It was finally decided to go ahead and back the boys, however, it was expected that they would perk up in the disposition of award tickets and that the ruling of the sale of at least five books would also apply. The girls' bowling teams are progressing very well. Tony Kerze reported on future plans of the SNPJ Farm which include levelling of the grounds, the boarding up of the hall and the building and of new toilet facilities. This will be a big step in the improvement of the farm. If you have any time on your hands on Saturday or Sunday, they can put you to good use helping out at the farm.

Pauline Spik reported on future entertainment plans for the season; the forthcoming Halloween Party, the bowlers' November dance, the December Christmas party, Saturday, December 18th. Dickie Grum pulled out the monthly name of Pauline for \$1. Later on the accumulative award ticket was pulled out of the bag and lo and behold the name of Pauline Spik came up again. "Lucky" Spik is what she is known by these days.

Athletics occupy a prominent spot in a lodges' activity. They are the means of maintaining interest also in securing of new members. An active athletic program seriously drains a lodge treasury, unless the persons interested provide ways and means of raising funds. Comrades have taken a step in one direction and that is of keeping separately the athletic fund. Moneys spent will be drawn from this account. Very shortly a plan will be proposed whereby a separate group will be formed whose sole purpose will be to promote athletic activity and line up affairs which will bring in the required revenue. This will forestall any possible criticism from non-athletic members. This athletic group will see to it that dances, socials, etc are instigated and funds raised to fill the till. Thus in the future when a motion is made to support any athletic project and the money is available, there'll be no questions.

Halloween Party On Saturday, October 30th, Comrades will stage their annual Halloween Party at the SNPJ Farm, Heath Rd., Chardon. An invitation is extended to all of our sister lodges. Groups are already planning to attend en masse. The affair will be a costume affair, the Mardi Gras of Cleveland, with suitable prizes awarded for the best, novel, etc. dressings. Invitations have been printed and will be distributed to the members to be passed out among their friends. Frankie Mauer and his Goblioneers will be on deck with the music. Lou Jartz and Betsy will be in charge of decorations and the game program. Now we come to the \$63 question?

Who is the Best Pumpkin Pie Baker in the Comrade Lodge? As a special feature at the Halloween Party a pumpkin pie contest will be staged. Traveling around these years to various homes and partaking of deserts, we have come to the conclusion that Comrades have some pret-

ty good pie bakers. Any Comrade women or for that matter any male member, is eligible for the contest. All we are asking is that you bake a pumpkin pie, take it down to the party Saturday, October 30th for display, where it will be judged for appearance and taste. Suitable prize will be awarded.

Off-hand here are some of the ladies that come to mind who should enter the contest: Mamie Feiklowitz, Dani Fifolt, Betty Jartz, Agnes Wukovich, Cecilia Longer, Orenik sisters, Pauline Ross, Pauline Reinmann, Mary Samsa, Svete sisters, Albina Vehar, Fran Preseren, Jean Preseren, Rose Scherbak, Ann York, Helen Grum, Marie Zak, Vera Sebenik, Skok sisters, Mollie Koren, Jean Beljan, just to mention a few. We must have many others in the lodge capable of baking a pumpkin pie that will roll you in the aisle. What do you say, gals? Will you accept the challenge? Who will be the first to call and throw their hat (not pie) in the contest. Give me a call. Mmm-m I can just see

PILGRIMAGE IN YOUR PRECINCT

Around the corner from where I live is a drab, dull little shack, beaten by rain and snow, wind and sun, the whole year through unhonored, unnoticed, and unloved. But if this shack were a tower of the finest alabaster, of noblest architecture, it would not be more of a monument to centuries of struggle and sacrifice, to countless lives given on battlefields and on gibbets, for man's striving toward a more perfect government. It is in this most humble little voting booth where you and I assert our will as citizens of a republic, a state, a county, and a city . . . and it is more intimately a symbol of our government than the most magnificent building in Washington—and yet it needs a coat of paint. Even when it comes to life periodically for the space of a day, it lacks the suitable and honorable trappings it deserves. Before dawn, the lights go on, small flags are posted, identifying posters are tacked outside, dust is swept away, pencils are sharpened, and the tiny-old-fashioned stove is lighted . . . all humble chores, not at all indicative of the enormous function which will take place that day.

There is, however, a personal wonder at the moment when you have your ballot in your hand, in the privacy of your own small booth, and by the simplest of marks, indicate your own will and preference. For at that moment, a patriotic phrase, so familiar that the words seem to be as deep as our bones, comes to life while you mark that ballot: government of the people, by the people, and for the people . . .

For a long time, a pet idea of mine has been that we should, as responsible citizens in a country with the tradition of liberty and justice for all, be fined if we do not vote . . . a poll-tax in reverse, you see . . . I believe this custom is already observed in some European countries. If, as in our own Cuyahoga County, only one-third of our citizens have taken the trouble to register to vote, we have literally, one-third of a democracy. It makes me furious when our newspapers report that an amazingly large number of people have voted in a certain election, and then report the figure as a fraction of our population.

I fervently believe that a citizen who regularly neglects to

Louie Jartz licking his chops at the array of fine pies that will be displayed!

Awarding

The lead that Fran Preseren had was short lived. Aggie Flanders has forged ahead and with the glint in her eye seems determined to stay ahead. Pauline Spik, Albina Vehar, Mickey Moze are close behind. Reminds one of the American League race. Things are shaping up for a photo finish. Friday, November 12th is not far away. If the rest of the bowlers come across it may be that additional books will have to be printed. At the last meeting Herb Turk took his share, Leon Nowakowski made his return, Pauline Spik requested additional amounts.

General

The Grkmans are back home at Redell Avenue.

Fran Preseren missed the Tuesday meeting, went home to Yukon to sell more tickets. Sister Jennie brought the record book while we prevailed on Aggie Flanders to take the minutes.

We now know who is the boss in the Ross household. It's baby Brian. They missed their first meeting in a long time.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

NAPRODAJ JE TRGOVINA Grocerija in mesnica; licenca za pivo in vino ter vsakovrstna mehka pijača. Proda se zaradi odhoda v armado. Poizve se na 11701 Oakview Ave., od E. 117 St. proti jezeru ali pokličite GL 1101 — UT 1-2556

1946 PICK-UP TRUCK CHEVROLET IZDELKA, 3/4 TONE, SE PRODA. V prvovrstnem stanju in malo vožen. Za podrobnosti pokličite KE 5152

ŽENSKA dobi službo za pomagati v kuhinji gostine pri dobri slovenski družini. Ima dober dom in dobro plačo. Prostor se nahaja v Chardon, O. Za podrobnosti pokličite PO 8848

POHIŠTVO ZA DRUŽABNO SOBO SE PRODA. 2 komadni set, Frizee, v zelo dobrem stanju. Vpraša se na 6622 BONNA AVE.

NAPRODAJ Dve novi zidani bungalow hiši, pripravljeni za vselitev. Na 19515 Meredith Ave. in 951 E. 237 St. Tudi zidana hiša za 2 družini: dve garaži; dovoz, 2 forneza na plin. V slovenski naselbini na 774 Babbitt Rd. 2 zidana poslopja bosta zgotovljena v kratkem. Pripravna za garažo ali popravilnico avtov, machine shop, itd., na 23500 Lakeland Blvd. Za podrobnosti pokličite KE 5152

NAPRODAJ je lepa lesena hiša s 6 sobami na Kewance Ave. od E. 185 St. 3 sobe spodaj, 3 in kopalnica zgoraj. Vse udobnosti; garaža za dva avta. Širok cementni dovoz. Takojšnji prevzem. Cena zmerna. Nadaljna pojasnila dobite pri East Shore Realty Co. 778 E. 185 St. IV 6561 — zvečer KE 1691

POZOR! ODDAJTE VAŠE NAROČILO SEDAJ CEVI IN DIMNIK FORNEZA SCISTIMO za samo \$4 do \$6 Pokličite še danes — Prihranite si denar NATIONAL HEATING CO. Postrežba širom mesta FA 6516

V priporočilo Za vljudno in točno postrežbo ter zmerne cene OBIŠČITE DAVID'S na 934 E. 152 St. GLenville 8287 kjer si boste lahko izbrali iz njih obširne zaloge zlatnine, stenske in zapestne ure, srebrnino, radio aparate in električne predmete. VABIMO VAS, DA SI OGLEDATE NAŠO TRGOVINO IN SE SEZNANITE Z NAMI

Our city is simplifying the task of registration for you this year by opening your voting booth (yes, the one right around the corner from where you live) on Monday, October 4th, at hours aimed at your convenience: 10 a. m. to 2 p. m. and again in the afternoon, 4 to 9. On or before October 4th, you may of course register at the Board of Elections at City Hall, or if you live outside of Cleveland proper, at the place designated by your local authorities. Failure to register by that date forfeits your right to vote in the national election on November 2nd. But once registered, your right to a secret ballot establishes you as a conscientious American, aware of his responsibility as a citizen of the greatest country in the world, anxious to preserve and to augment its traditional ideals of democratic government. Vida Shiffner.

Hiša za 3 družine

blizu cerkve sv. Jožefa v Collinwoodu se prodaja. Severno od St. Clair Ave. V zelo dobrem stanju. Ogledate si jo lahko po dogovoru.

Tisovec Realty Co. 1366 MARQUETTE RD. EN 4936

Opremljeno sobo se odda v najem poštenemu fantu. Vpraša se na 1062 E. 67 St.

Delikatesna in grocerijska trgovina z licenco za pivo in vino se prodaja. Nahaja se v prijazni naselbini. Zraven dobite dve sobi. Najemnina \$30 mesečno. Za pojasnila pokličite kadarkoli KE 4126.

ISČE SE STANOVANJE za mirno družino treh oseb. 4 ali 5 sob. Pošteni plačniki. Kdor ima za oddati naj pokličite IV 5702

KRAŠKA KAMNOSEŠKA OBRT 15425 WATERLOO ROAD IVanhoe 2237 Edina slovenska izdelovalnica nagrobnih spomenikov

Pri nas radevolje PRIPRAVIMO ZDRAVILA ZA POSILJKE V JUGOSLAVIJO Mandel Drug Co. 15702 WATERLOO RD.

PAPIRAMO IN BARVAMO Prvovrstno delo, zmerne cene. Pokličite, da vam damo prost proračun.—Se priporočamo. Geo. Panchur in Sinovi 16603 Waterloo Rd. — KE 2146 Trgovina s stenskim papirjem in barvo. Wallpaper Steamer for Rent

Za cementna dela KOT PLOČNIKE IN DRIVEWAYS pokličite JOHN ZUPANCIC 18220 MARCELLA RD.—KE 4993

Prijatelj's Lekarna PRESCRIPTION SPECIALISTS Zastonj pripeljemo na dom St. Clair Ave., vogal E. 68 St. ENdicott 4212

HARMONIKE vseh vrst slovenske in nemške ter kromatične ali klavirske izdelujemo in popravljamo po zmernih cenah VSE DELO JE JAMČENO Se priporočam ANTON BOHTE R. D. 2, Clymer, Pa.

NO BETTER TERMS ANYWHERE LOANS TO REPAIR, MAINTAIN, MODERNIZE YOUR HOME OR BUSINESS PROPERTY

The Cleveland Trust Company THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

Imamo fino grozdje in mošt

Tudi letos želimo postreči našim odjemalcem in prijateljem z najboljšim grozdem in moštom. Lahko dobite mešano iz Kalifornije, ali pa samo ohjsko. Imamo tudi nove sode od 5 do 50 galon. Pripeljemo na dom! Cene so zmerne! Imamo tudi vedno v zalogi dobra stara vina, kot belo, rdeče, cawaba, ohjska. Se priporočamo za obisk.

NOTTINGHAM WINERY 17721 Waterloo Rd. Pokličite telefon: IV 2724

OGLEJTE SI JO SEDAJ MONCRIEF 1948 vrste Avtomatična grelna oprema pri vaših MONCRIEF prodajalcih PLIN-OLJE-PREMOG THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

USTANOVLJENO 1908 Zavarovalnico vseh vrst vam točno preskrbi HAFFNER INSURANCE AGENCY 6106 ST. CLAIR AVENUE

A. GRDINA & SINOVI Pogrebni zavod 1053 EAST 62nd ST. Henderson 2088 Ambulancijska posluga podnevi in ponoči

SLOVENSKI RADIO PROGRAM VSAKO NEDELJO POPOLDNE OD 1.30 DO 2. URE NA RADIO POSTAJAH WRSR - 1490 in FM - 95.3 Društva, ki bi rada dala naznanila na temu programu brezplačno, naj se prigrisajo pri JERRY BOHINC NORTHEAST APPLIANCE & FURNITURE 22530 LAKE SHORE BLVD. Redwood 2303

SVETEK FUNERAL HOME AUGUST F. SVETEK Pogrebni zavod 478 East 152nd St. Tel. IVanhoe 2016 Bolniški avto na razpolago

Domači mali oglasnik

GOSTILNA GOOD TIME CAFE 9413 ST. CLAIR AVE. Za kozarec dobre pive, žganja ali vina in okusen prigrizek, obiščite našo gostilno. Serviramo kockoško pečenko in steak vsaki dan. Imamo odprto tudi ob nedeljah popoldne.

GOSTILNA Frank Mihčič Cafe 7114 ST. CLAIR AVE. Dobro pivo, žganje in prigrizek ter slastno vino ENdicott 9359 Odprto od 6. zj. do 2.30 zj.

HECKER TAVERN John Sustaršič in Frank Hribar 1194 EAST 71st ST. ENdicott 9779 pivo, vino in žganje ter okusen prigrizek. Odprto do 2:30 zjutraj

"OLD OXFORD TAVERN" 1013 E. 63 ST., EN 9288 Prvovrstno sveže pivo in žganje; okusna jedila ter ribja pečenka; vsak petek zvečer igra Croatian Tamburitza. Se priporočamo.

Three Corner Cafe 1194 EAST 71st ST. Frank Baraga in John Levstik, lastnika Izvrsno pivo — vino — žganje in okusen prigrizek. Pri nas dobite vedno dobro Se priporočamo

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA MAX'S AUTO BODY SHOP 1109 E. 61st ST. — Utah 1-3040 Max Zelodec, lastnik Popravljamo ogrožje in fenderje avtov vseh izdelkov. Naša posebnost je barvanje avtov, da so kot novi. Nove avto, ki so poškodovani, popravimo, da zopet izgledajo kot novi.

MUSTAR'S CAFE GOSTILNA 5379 ST. CLAIR AVE. Vsak petek, soboto in nedeljo igra dobra godba. ZABAVA IN PLES Postrežemo z izvrstno pijačo in okrepčili

Re-Nu Auto Body CO. 882 EAST 152nd ST. Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov. Popravljamo body in fenderje. Welding! J. POZNIK GLenville 3830

DANICA'S CAFE Vogal E. 169 St. in Grovewood Ave. Danica in Joe Hrvatin Priporočamo se za obisk. Fine pijača in prijetna družba.

Elyria Auto Repair and Welding Joe Mrhar, lastnik Towing, Parts, Batteries, Painting Body Fenders 6815-31 SUPERIOR AVE. ENdicott 9361 Moderna slovenska popravilnica Prodajamo tudi nove Willys avtomobile in truke

GAY INN Frank in Emily Svigel 6933 ST. CLAIR AVE. Fino pivo, vino in žganje, ter okusen prigrizek. — Za prijetno družbo obiščite nas.

Superior Body & Paint Co. Popravimo ogrožje in fenderje. Prvovrstno delo. Frank Cvelbar 6805 ST. CLAIR AVE.—EN 1633

CVETLIČARNE SLOVENSKA CVETLIČARNA Jelercic Florists 15302 WATERLOO RD. IVanhoe 0195 Imamo še nekaj pravih naglenov in več vrst vrtnic.

Rich Body Shop 1078 E. 64 St. FRANK RICH, lastnik Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

YALE FLOWER SHOPPE 7910 ST. CLAIR AVE., HE 3370 Naročite krasno cvetje, vence in šopke v naši cvetličarni, kjer dobite točno in prijazno postrežbo ter nizke cene. Frank in Josephine Garioza, last.

ANTON HIBLER 6530 ST. CLAIR AVE.—EX 8316 priporočam v naklonjenost svojo zlatarno vsem Slovincem in Hrvatom Kot izkušen urar v stari domovini, prvovrstno popravi ure vseh izdelkov ter zlatnino.

ANTON CHAMP 8120 Crumb Ave., od E. 79 St. AUTO BODY & FENDER REPAIRS Popravim ogrožje in fenderje na avilih vseh izdelkov. Delo je jamčeno, točno in po zmerni ceni. Se priporočam. UT 1-2029

Euclid Vet's Club News Bits

By Ivan P. Kotorac

Hi all! Once again this is your Euclid Vet's Club Reporter who is going to give you some special highlights of the week.

First of all I'd like to mention who the corn cob winners were at the last dance held by our club. Mr. and Mrs. A. Paul came by with first honors by eating four ears of corn a piece the fastest and they walked away with a pen and pencil set and a pin and earring set purchased from Wolkov Jewelers.

Betty Dual walked home with a beautiful Table Lamp. Speaking of corn—the gang at our last dance ate 21 dozen. With all the corn on the cob sold, you can tell why some were so "corney."

Follow the crowd! Follow the crowd! Where??? Why, to our Harvest Dance next Saturday, October 2nd at the Club Hall (Recher) at 8:30 p. m. Dance to the tunes of Al Strukel's Orchestra.

Just got word that Tony Vadnal is recovering very nicely from his major operation and intends to go to work next week. Everyone certainly missed you at the bandstand, Tony, and it's grand to hear you'll be up and around shortly!

Wedding Bells

Tomorrow morning at 9 o'clock, Miss Stana Mrsnik, daughter of Mr. and Mrs. Anton Mrsnik, 20701 Goller Avenue, will become the bride of Mr. Valentine Grill, son of Mr. and Mrs. Joseph Strazisar, 19102 Arrowhead Avenue. The wedding ceremony will be performed in St. Christine's Church. Both the bride and groom are active members of the singing society "Adria." A wedding reception will be held in the evening at the Slovene Workmen's Home on Waterloo Road. Congratulations!

FOR CHILDREN—SIX OR SIXTY!

What child does not love a marionette? Watch a child at play, with a doll or a small stuffed animal, and he makes his toy a marionette by moving its arms and legs, which gives him enormous delight! A real marionette show for a child is an occasion which is never forgotten, for the charm of lifelike dolls moving and speaking gracefully and fluently is irresistible, and their appeal is universal, for the marionette art is old as the centuries. When handled by a master, the marionette becomes more than a medium of entertainment . . . he is a truly artistic interpretation of life itself.

Shirley Braithwaite, whose fine symbolic painting of Slovenian culture on the stage curtain of our theater has become a well-loved institution, is the master-artist who has created the Mayfair Marionette Theater, a truly gifted and delightful cast of marionettes, and their charming stage and settings. Those who have seen his tiny actors going through their paces amid their miniature stage settings and properties can report glowingly that this is no ordinary treat in store for children, young and old . . . and I mean just that, for I have seen "children" of 20 and 30 and 40 and 50 and 60 fascinated and delighted with the antics of marionettes in sophisticated night-clubs and theaters . . .

Mr. Braithwaite has devoted many years of thoughtful planning, construction and rehearsal to his little theater, and the result is pure delight for his audience. I saw, for instance, a tiny pianist seat himself at a dainty grand piano, probably about 10 inches high, and play with an immense air of self-

confidence, in real concert style . . . and the effect was bewitchingly real. Or again, a small clown tap dancing in real comic style, as only an expert can dance. Astaire would have been envious!

Under the auspices of the Dramatic Society, Ivan Cankar, the Mayfair Marionette Theater is presenting Jack and the Beanstalk for the children of our community. The first performance is on Friday, October 1st, at 4:30 p. m., which gives your youngster plenty of time to get to Slovenian National Home, 6417 St. Clair Avenue, after school. On Saturday, October 2nd, there will be three additional performances, at 10:30 a. m., at 1 p. m., and again at 3 p. m. Admission is 25 cents and tickets may be obtained at the door, or from your favorite merchant in the St. Clair area. *Vida Shiffrer.*

IN HOSPITAL

Mrs. Marie Kalc, wife of Anton Kalc, 22371 Nicholas Avenue, is convalescing in the Ingleside Home, 8811 Euclid Avenue, where friends may visit her. Visiting hours are from 2 to 3 p. m. on Wednesdays and Sundays only.

CONVALESCING

Mr. Frank Lesnak of Girard, Ohio, is confined to St. Elizabeth's Hospital in Youngstown, Ohio, where he underwent an operation. Best wishes for a speedy recovery!

BEROS STUDIO
FOR FINE PHOTOGRAPHS
6116 ST. CLAIR AVENUE
Wedding pictures taken in: Studio; Home or Church—Families, Children and Portraits; Framing; and Copying of Old Photographs; Satisfaction GUARANTEED.
Tel. ENdicott 0670

ENAKOPRAVNOST
2321 St. Clair Ave.
HEnderson 5311-12

ENGLISH SECTION

OCT. 1, 1948

COMMUNITY WELFARE CLUB INSTALL OFFICERS

The Community Welfare Club will hold its first regular meeting of the 1948-49 season, Tuesday, October 5th, at 6108 St. Clair Avenue. The installation of officers will take place.

The officers are as follows: Mrs. John L. Mihelich, president; Mrs. August Haffner, vice-president; Mrs. Nettie Prince, secretary, and Mrs. Emma Gregorich, treasurer.

A semi-annual report will be submitted by the Board of Directors. A card party has been scheduled to take place at the home of Mrs. Paula Stampfel, 6108 St. Clair Avenue.

Johanna V. Mervar,
Publicity Chairman.

VACATIONING

Greetings were received last week from the following who are vacationing in Waukegan, Ill.: Cyril and Mary Kunstelj, Anton Bokal, Anton and Anna Ogrin, Joe and Anna Zelenc, Vinko Pivk, Mary Lah and Paul Bartel.

CARD PARTY

You are very cordially invited to attend a card party and bake sale sponsored by the Cleveland Women's Civic-Cosmopolitan Council (32nd Ward Unit—Lausche for Governor) at the Slovene Workmen's Home on Waterloo Road, Wednesday, October 13, 1948 at 8 p. m.

Come—spend a social evening among friends you all know. Let's make it a real "get-together." Mrs. Jennie Fonda is chairman of arrangements. Assisting hostesses are Mrs. Antonia Tomle, Mrs. Frances Medved and Mrs. Daniel Stakich. Attractive bake sale, plus door and table prizes.

Johanna V. Mervar,
Publicity Chairman.

Charles & Olga Slapnik
FLORISTS
Beautiful Bouquets, Corsages, Wreaths
Potted Plants and Flowers for all Occasions
6026 ST. CLAIR AVE.
EX. 2134

BEER COIL BOXES
RENTED FOR PICNICS,
PARTIES AND WEDDINGS
JIM HOCEVAR
781 E. 236 St., Euclid 17, Ohio
RE 4009

MAX'S AUTO BODY SHOP
1109 E. 61st ST. — UTah 1-3040
Max Zelodec, Prop.
SPECIALIZING IN REPAIRING
OF WRECKED AUTOS
Painting—Color Matching
Body and Fender Repairing on All
Types of Autos

YOU MUST BE REGISTERED TO VOTE!

November 2nd is election day. There is very little time remaining for those who have not registered to do so. In Cleveland the registration deadline is set for October 4th. If you have attained the age of 21 years or have changed your address, or have not voted for the past two years, you are required to register. Registrations may be made at the City Hall until October 4th. On October 4th the local boards will be open for your convenience.

Register so that you will be eligible to vote in the coming election.

IT'S A BOY!

Mr. and Mrs. Eddie Harbie, 6319 Carl Avenue are the proud parents of a baby boy, their first child. Mother is the former Julie Peternel. Grandparents for the first time are Mr. and Mrs. Krist Peternel of Carl Avenue. Also grandparents are Mr. and Mrs. Sam Harbie of 3457 East 70 Street.

FRIDAY FROLIC TONITE

Johnny Vadnal and his boys will entertain at the bandstand of the Slovene National Home, E. 65 Street and St. Clair Avenue, tonight, October 1st, at the Friday Fall Frolic. Dancing will begin at 8 p. m. and last until????

BIRTH

The birth their first child, a baby girl, is being announced by Mr. and Mrs. Frank Kokal, 22980 Nicholas Avenue. Mother is the former Ann Rozinka. Mr. Kokal is the well known member of singing society "Zarja," and is active in lodge circles in Euclid and Collinwood as well as St. Clair. Mother and daughter are doing nicely at the Polyclinic Hospital.

The birth of a baby boy, their first child, is being announced by Mr. and Mrs. Carl E. Schmidt of 1435 East 173 Street. Mother's maiden name was Adele Centa. Grandparents are Mr. and Mrs. Centa of E. 173 Street. Congratulations!

SAVINGS AND LOAN ACCOUNTS GROW RAPIDLY IN STATE

New money continued to flow into the savings accounts of Ohio savings and loan associations during August in greater volume than for the same month last year, according to Don L. Tobin, executive secretary of the Ohio Savings and Loan League in a report received by Secretary Paul J. Schneller. Mr. Schneller, secretary of the St. Clair Savings & Loan Co. informs that the local Slovenian savings institution shows an increase of approximately a half million dollars in the saving accounts since August 1947.

Tobin based his statement on reports of 25 selected savings and loan associations in various parts of the state, which showed receipts of new money for last month up nearly 8% over last August.

During the first eight months of this year 70,500 new loans for the financing of both new construction and existing homes were made by the state's savings and loan associations, more than half the total of home mortgage loans made by all types of lenders in Ohio, Tobin said.

Play It Safe!

Save regularly and score when opportunities come along. Open your account here where savings are insured up to \$5000.00.

Deposits made on or before October 11, 1948 will be credited with interest from October 1, 1948

ST. CLAIR SAVINGS & LOAN CO.

A SAVINGS INSTITUTION

6235 St. Clair Ave., Cleveland, 3, O. HE 5670

30th ANNIVERSARY CELEBRATION A HUGE SUCCESS

The 30th anniversary of the Slovenian Society Home, Recher Avenue, Euclid, Ohio, was a huge success. It was held September 17, 18 and 19.

Friday was B—game night at which very nice awards were given. John Zgonec and his able assistants were the ones that were kept busy.

By the way the games will be held every Friday night, starting at 8 o'clock.

Fish fry was also served in the barroom.

Saturday was a very warm evening, but a crowd was dancing to the music of Louis Bojc and his Polka Rhythm Boys from Station WICA. A nice crowd also came from Fairport, Ashtabula, Painesville, Ohio. The bartenders were kept very busy Tony Zore, John Cecelic, John Luzar and Otto Kallman were the only names I could get, but the other ones also did a wonderful job.

Mrs. L. Dordich, Mrs. Julylia, Mrs. Koncilja and Mrs. Medvesek were kept busy in the kitchen. The only ones that I knew that were selling refreshment tickets were Mrs. Noch and Mrs. Yapel.

Sunday in the afternoon a nice variety show and program was held in the main hall. Mr. James Rotter was the one who worked so unceasingly in this variety show. In the evening the hall was packed with dancers to the music of Joe Luzar, one of our own Euclid boys who is making a nice name for himself and his orchestra. (If you want to hear him more often he plays

Friday and Saturday nights at Welcome Tavern). Keep up the good work, Joe!

Here is a salute to the brain-trusts Ed Debenjak and Ted Kirscher and another jovial worker, but whom did not have the pleasure of meeting. They sure were kept busy in the office, with tickets, money etc. Ed Debenjak a newlywed had his charming wife Alyce keep him company Saturday night.

Messrs. F. Dordich, Zigman and George Nagode seeing that everyone was kept busy at all times.

So a big thank you to all who worked and also to the ones that came and enjoyed themselves. Don't forget every Friday night, main hall, starting at 8 o'clock. Beautiful awards given. This entertainment is held under the auspices of the Board of Directors for the benefit of the building fund.

Adalyne B. Cecelic.

BUKOVNIK'S
Photographic Studio
762 E. 185th ST.
IVanhoe 1166

Knowledge of Pharmacy UNSEEN BUT ESSENTIAL TO EVERY PRESCRIPTION

Only licensed pharmacists with college education and long experience in their profession are permitted to fill prescriptions in our Pharmacy. Our first consideration is to fulfill your physician's desires.

Toedtman & Follis
PHARMACISTS
SUPERIOR AVE. AT E. 65th ST.
Call HE 1035
Registered Pharmacist Always on Duty

NO DELAY On LOANS for BUSINESS
If you need it for expansion, equipment or additional working capital—we will gladly work with you for a quick arrangement . . . Come in—Now!
NORTH AMERICAN BANK
Member Federal Deposit Insurance Corporation
4131 St. Clair
15619 Waterloo
3496 E. 93 St.
3 OFFICES Broadway 6666

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. — HE 3028
SOUND SYSTEM
INDOOR—OUTDOOR
Expert Repairing on all Makes of Radios
Tubes, Radios, Rec. Players
All Work Guaranteed

VISIT NEW TINO MODIC'S CAFE
6080 St. Clair Ave.
EN. 9691
You Are Always Welcome

TONY FERFOLIA
MEN'S WEAR
DRESS SUIT RENTAL
WHITE DINNER JACKETS
3517 E. 93 St., VU 3-5775

SEDMAK
Moving and Storage
also
Light Expressing
1024 EAST 174th ST.
KE 6580

FRIDAY FROLIC DANCE

TONITE, OCTOBER 1st
at Slovene Nat'l Home, St. Clair Ave.

J. VADNAL'S ORCHESTRA
Admission 75c

Dramatic Society
"OUR STAR"

will present
three act comedy

«COURTING»

SUNDAY, OCTOBER 3rd,
Slovene Society Home, Recher Ave.—3.30 p.m.

DANCING TO
GOOD MUSIC
IN EVENING

Fall Frolic

sponsored
by

"Svobodomiselne Slovenke"
Lodge No. 2 SDZ

SATURDAY, OCTOBER 2nd
Slovene National Home, St. Clair Ave.

MUSIC BY
JOHNNY VADNAL'S ORCHESTRA
Admission 75c

FOLLOW THE CROWD
TO THE

Harvest Dance

HELD BY
EUCLID VETS CLUB

SATURDAY, OCTOBER 2nd
Slovene Society Home, Recher Ave.

MUSIC BY
AL STRUKEL AND HIS ORCHESTRA
Donation 65c